

Onderzoek cruciale factoren bij professionalisering van startende mbo-docenten

Datum : 3 februari 2016

Achtergrond

Wetenschappelijk onderzoek heeft vastgesteld dat een goede begeleiding van startende docenten leidt tot verhoging van de professionele ontwikkeling van de startende docent en het risico van onnodige uitval in de eerste vijf jaar verkleint. Voor het primair en voortgezet onderwijs zijn enkele gestructureerde inductieprogramma's ontwikkeld die op diverse plekken worden uitgevoerd. Deze programma's zijn door lerarenopleidingen ontwikkeld en richten zich op jonge, pas afgestudeerden van de pabo's en eerste- en tweedegraads lerarenopleidingen. Het mbo is (vooralsnog) beperkt betrokken bij deze programma's, mede omdat weinig startende docenten direct vanuit de lerarenopleiding starten in het mbo. Daarnaast is het de vraag of de benodigde inhoud van het begeleidingsprogramma voor startende docenten in het mbo in grote mate identiek zou moeten zijn aan dat van leraren in primair en voortgezet onderwijs. Bovenstaande vormde de aanleiding om nader onderzoek te laten doen naar wat cruciale factoren voor een goede begeleiding van startende docenten in het mbo zijn. Onderzoeksbureau Panteia heeft in opdracht van de MBO Raad dit onderzoek uitgevoerd.

Centrale onderzoeksvraag

In het onderzoek stond de vraag centraal wat cruciale factoren en effectieve aanpakken voor de professionele ontwikkeling en het voorkomen van uitval van startende docenten in het mbo zijn. In de cao mbo (art 11.1 lid 3 t/m 5) is opgenomen dat de werkgever een met de instemming van de OR vastgestelde regeling startende werknemers heeft, waarin aandacht wordt besteed aan de begeleiding van startende werknemers. Daarom was een onderdeel van het onderzoek om te inventariseren wat al door mbo-scholen ontwikkeld is en te bepalen in hoeverre dat bijdraagt aan de professionalisering van startende docenten. Ook was een gewenste uitkomst van het onderzoek om zicht te krijgen op de wensen en ambities van mbo-scholen en startende docenten ten aanzien van het thema begeleiding startende docenten.

Vervolgstappen

Het onderzoek van Panteia heeft diverse interessante inzichten uit de enquêtes onder HR-directeuren van mbo-scholen en onder startende mbo-docenten opgeleverd. De rol van het onderwijsteam en van de leidinggevende blijken vooral cruciaal om professionele ontwikkeling van de startende docent te bevorderen. De conclusies en aanbevelingen van Panteia worden nog in diverse gremia met de scholen besproken en vragen om nadere uitwerking. Het onderzoeksrapport zal worden gebruikt om goede voorbeelden onderling te kunnen delen en het gesprek over wat nodig is voor een goed begeleidingsprogramma in de sector te voeren. Panteia zal mede daarom op verzoek van de MBO

Raad een brochure ontwikkelen waarin overzichtelijk de belangrijkste opbrengsten van het onderzoek staan vermeld. De MBO Raad zal in de eerste helft van 2016 een strategische agenda voor het onderwijspersoneel in het mbo uitbrengen. De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek en de opbrengsten uit de verschillende gesprekken zullen daarin verwerkt worden.

Kanttekening

Dit landelijke onderzoek is vooral bedoeld om het algemene beeld weer te geven. Er wordt in overleg met de leden van de MBO Raad nog gezien of de uitkomsten herkend worden. Zowel tussen scholen als tussen regio's kan sprake zijn van een beeld en feitelijke situatie die afwijken van het algemene beeld dat uit de onderzoeken komt. Met deze kanttekening willen wij graag dit onderzoek delen met geïnteresseerden.

